

ЗАЛУЧЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ДО ІГРОМОДЕЛЮВАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ ІГРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Кушнірук Анастасія Сергіївна

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Україна

У підвищенні інтересу школярів до вивчення математики вагому роль відіграє ігрова діяльність. З огляду на це, перед викладачами педагогічного вишу постає завдання щодо формування в майбутніх учителів математики ігрової компетентності. Уважаємо, що залучення студентів до ігромодельовання в освітньому процесі є педагогічною умовою формування зазначеного феномена. На нашу думку, така діяльність сприятиме кращому засвоєнню студентами математичних знань, трансформації знань у професійно-педагогічні вміння, розвитку їхнього творчого потенціалу, оскільки навчання в ігровій обстановці надає можливість студентам не боятися припуститися помилок, дозволяє інтелектуально розкріпачуватися й виявляти активність.

Ігромодельовання, за визначенням Т. Доценко, – це один із напрямів реалізації цінностей професійного вдосконалення, а також особливий, універсальний механізм вирішення аналітичних, педагогічних, практичних задач і проблем. Воно передбачає проходження шляху від ознайомлення студентів із ситуацією, що породжує труднощі в професійній діяльності, до розвивальної трансформації цієї діяльності та необхідності перетворення ділових здібностей [2].

Як процес модельовання в умовах гри і забезпечення можливості здійснення цієї моделі в реальності розглядає ігромодельовання А. Деркач. Модельованню, на його думку, підлягають професійна діяльність чи життєдіяльність, що включає різноманітні форми взаємодії людей. При цьому ігрова складова ігромодельовання включає в себе акторські дії перевтілення і репрезентацію подій на сцені, організацію акторських дій з боку режисера-постановника в межах змісту сценарію, розробку сценарію в межах ідеї, задуму гри і на матеріалі прототипу реального життя, виявлення і введення надії, цінності майбутньої гри, організує сприйняття, тип спостереження, формує ставлення до того, що демонструється на сцені. Отже, джерелом ігромодельовання є труднощі в реальній

діяльності і первісних спробах аналізу й подолання труднощів у грі. В ігromodelюванні вводяться ті проблемні питання, вирішення яких передбачає дослідження діяльності і проявів людей у діяльності, а також конфліктів, спілкування, комунікації тощо. Ігromodelювання є найбільш специфічним засобом акмеологічних досліджень і вдосконалення професійних здібностей та діяльності [1, с. 47].

Беручи участь в ігromodelюванні і тренуючи свої здібності, зазначає М. Орлова, студенти мають можливість зрозуміти і відчувати себе немов би в реальній ситуації майбутньої діяльності (квазіпрофесійна діяльність). Тобто, ігromodelювання дозволяє імітувати реальний навчально-виховний процес, беручи участь у якому майбутні вчителі математики мають можливість зрозуміти, яких знань, умінь чи здібностей їм не вистачає для застосування ігрових технологій в подальшій професійній діяльності.

Моделювання у грі, наголошує В. Пугачов, – це створення макетів, що замінюють об'єкти реальної ситуації. Модель гри реалізується, приводиться в дію за допомогою її правил. Правила відбивають співвідношення всіх компонентів гри. Вони можуть бути перенесені у гру із соціального контексту, в якому розгортається ігровий процес, взяті з реального життя або ж придумані [4, с. 71].

У сучасній педагогіці найбільш прийнятним видом ігromodelювання виступають ділові ігри. На нашу думку, застосування ділових ігор у процесі підготовки майбутніх учителів математики сприятиме формуванню в них ігрової компетентності, зважаючи на те, що в ігровій діяльності одночасно засвоюються і норми професійних дій і норми соціальних дій, тобто відносин у шкільному колективі. При цьому кожний її учасник виявляє активну позицію, вступає у взаємодію з однокурсниками, співвідносячи власні інтереси з інтересами довколишніх людей.

Моделюючи чи імітуючи умови і динаміку майбутньої професії, дії і відносини спеціалістів, зауважує М. Орлова, ділова гра служить засобом закріплення знань і засобом розвитку практичного мислення. Цей ефект досягається через взаємодію учасників гри в заданій конкретній ситуації чи системі професійних ситуацій. Можливості ділових ігор полягають у тому, що вони як інструмент формують особистість майбутнього фахівця й активізують навчальний процес, при цьому впливають і на пошук управлінських рішень в умовах невизначеності і багатофакторності. По суті ділова гра є найбільш чітко вираженою формою контекстного навчання. Вона реалізується

на імітаційній моделі як спільна діяльність з постановки і вирішення ігрових навчальних завдань, підготовки та застосування індивідуальних і спільних рішень [3, с. 110].

Підсумовуючи доходимо висновку, що залучення студентів до ігромоделювання є педагогічною умовою формування ігрової компетентності майбутніх учителів математики, оскільки сприяє розвитку інтелекту, творчих здібностей, емпатії, емоційної саморегуляції, проєктувальних, комунікативних, організаційних умінь, що є складниками зазначеного феномена.

Література

1. Акмеологический словарь / Под общ. ред. А. А. Деркача. – М. : Изд-во РАГС, 2004. – 161 с.
2. Доценко Т. В. Ігромоделювання як одна з технологій професійного удосконалення персоналу в умовах ринку / Т. В. Доценко. – [Електронний текст]. – Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=762>
3. Орлова М. А. Возможности игромоделирования как метода квазипрофессиональной направленности обучения в логике компетентностного подхода / М. А. Орлова // Материалы междунар. науч. конф. [«Проблемы и перспективы развития образования»], (апрель 2011 г.). – Пермь : Меркурий, 2011. – Т. II. – С. 108–111.
4. Пугачев В. П. Тесты, деловые игры, тренинги в управлении персоналом: [учебник для студентов вузов] / В. П. Пугачев. – М. : Аспект Пресс, 2002. – 285 с.

Кушнірук А.С. Залучення майбутніх учителів математики до ігромоделювання як педагогічна умова формування ігрової компетентності. У статті визначається сутність ігромоделювання, залучення майбутніх учителів математики до такої діяльності розглядається як педагогічна умова формування ігрової компетентності у процесі професійної підготовки; визначено, що провідним засобом ігромоделювання виступає ділова гра.

Ключові слова: майбутні вчителі математики, ігрова компетентність, ігромоделювання.

Kushniruk A.S. Involving future teachers of mathematics to the simulation game as a pedagogical condition of formation play competence. In the article the essence of the game simulation attract future teachers of mathematics to such activity is considered as pedagogical condition of gaming expertise in the process of preparation; determined that the leading tool for modeling game is a business game.

Key words: future teachers of mathematics, competence game, game simulation.